

Projekt

z dnia 20 marca 2014 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU W TARNOWSKICH GÓRACH**

z dnia 17 marca 2014 r.

**w sprawie
przyjęcia „Programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy w Powiecie
Tarnogórskim na lata 2014-2015”**

Na podstawie: art. 4 ust. 1 pkt 17 i art. 12 pkt 9c ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 595 z późn. zm.#) w związku z art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz. 674 z późn. zm.#)

**Rada Powiatu
uchwała:**

§ 1. Przyjmuje się „Program promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy w Powiecie Tarnogórskim na lata 2014-2015”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. 1. Aktualizuje się załącznik do uchwały nr LIII/568/2006 Rady Powiatu w Tarnowskich Górach z dnia 29 sierpnia 2006 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Tarnogórskim na lata 2006-2015” w zakresie pkt. 14.0 i nadaje się mu brzmienie załącznika do niniejszej uchwały.

2. Pozostałe zapisy załącznika do uchwały nr LIII/568/2006 Rady Powiatu w Tarnowskich Górach z dnia 29 sierpnia 2006 r. pozostają bez zmian.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Tarnowskich Górach.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 5. Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

Powiatowy program promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach

Luty 2014

Wstęp

„Powiatowy Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2006-2013” stanowiący część *Strategii rozwiązywania problemów społecznych w powiecie tarnogórskim na lata 2006-2015*, nie stracił na swej aktualności. Sytuacja ta związana jest ze specyfiką poruszanych w nim problemów, jak i konsekwencjami z nich wynikającymi oraz długotrwałym i złożonym procesem realizacji zadań przewidzianych w sektorowych programach rozwiązywania problemów społecznych. Jednakże dynamicznie zmieniający się rynek pracy, konieczność dopasowania jego uczestników do dzisiejszych realiów, jak również intensyfikacja działań mających na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych na lokalnym rynku pracy zobowiązują do nieustannej obserwacji rynku pracy oraz prowadzenia badań, celem doskonalenia oraz poszukiwania optymalnych rozwiązań istniejących problemów.

Mając na uwadze powyższe Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich podjął decyzję o zleceniu przeprowadzenia badania w zakresie rozwoju sytuacji na rynku pracy, celem oceny bieżących potrzeb i przyszłych oczekiwań pracodawców wobec pracowników, jak również oczekiwań osób bezrobotnych. W okresie od czerwca do października 2013 roku firma EU-Consult Sp. z o. o. z Gdańska przeprowadziła badanie lokalnego rynku pracy wśród pracodawców oraz osób bezrobotnych. Przeprowadzenie szczegółowej analizy rynku pracy umożliwiło opracowanie aktualizacji ww. programu oraz jego dostosowanie do „*Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Tarnogórskim na lata 2006-2015*”.

Cele określone w poszczególnych obszarach polityki społecznej wskazanych w rozdziale 10 *Strategii rozwiązywania problemów społecznych* (..), takich jak: ***społeczność lokalna, problemy społeczne, finanse, infrastruktura i edukacja***, są w dalszym ciągu realizowane, przyczyniając się do poprawy skuteczności oraz usprawnienia działań dążących do intensyfikacji promocji zatrudnienia oraz wspomagających aktywizację lokalnego rynku pracy.

Aktualizacja „Powiatowego Programu Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy” wpisuje się również w cele i kierunki rozwoju określone w *Strategii rozwoju Powiatu Tarnogórskiego do roku 2022*.

Zarówno w *Strategii rozwiązywania problemów społecznych w powiecie tarnogórskim na lata 2006-2015*, jak i w *Strategii rozwoju Powiatu Tarnogórskiego do roku 2022* zawarto

analizę SWOT, która opisuje warunki funkcjonowania powiatu tarnogórskiego. Analiza jest pomocnym narzędziem umożliwiającym diagnozę bieżącej sytuacji na lokalnym rynku pracy, tj. zidentyfikowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych. Badania przeprowadzone przez firmę EU-Consult sp. z o.o. potwierdziły jej aktualność.

Wszelkie wymienione działania podejmowane w związku z realizacją celów wraz z kierunkami działania wyznaczonymi w „Powiatowym Programie Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2006-2013” będą w dalszym ciągu realizowane w kolejnych latach, tj. 2014-2015, wpisując się w priorytety określone w *Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Tarnogórskim na lata 2006-2015*, we wskazanych obszarach polityki społecznej, a także w cele i kierunki rozwoju określone w *Strategii rozwoju powiatu tarnogórskiego do roku 2022*.

Diagnoza lokalnego rynku pracy

Diagnozę lokalnego rynku pracy w zakresie promocji zatrudnienia oraz aktywizacji rynku pracy w powiecie tarnogórskim przeprowadzono w głównej mierze w oparciu o analizę SWOT. Na jej potrzeby, podczas badania lokalnego rynku pracy powiatu tarnogórskiego, którego wykonanie zostało zlecone firmie EU-Consult Sp. z o.o., przeanalizowano poszczególne elementy potencjału powiatu tarnogórskiego, a także jego otoczenia pod kątem promocji zatrudnienia i aktywizacji rynku pracy. W badaniu uwzględniono siły i słabości potencjału powiatu, a także szanse i zagrożenia wewnątrz jego struktur, wyodrębnione zgodnie z modelem kapitałów gospodarki lokalnej.

Jej wyniki potwierdziły aktualność diagnoz określonych zarówno w *Strategii rozwiązywania problemów społecznych w powiecie tarnogórskim na lata 2006-2015*, jak i *Strategii rozwoju powiatu tarnogórskiego do roku 2022*.

Do kluczowych elementów potencjału szans powiatu w zakresie promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy zalicza się:

- możliwość aplikowania o środki z funduszy europejskich na aktywizację zawodową osób poszukujących pracy;
- zróżnicowaną ofertę instrumentów finansowych które wspierają rozwój przedsiębiorczości;
- kreatywność i zaangażowanie młodych ludzi oraz wzrost zainteresowania samo zatrudnieniem;
- współpracę z partnerami rynku pracy;
- promocję idei partnerstwa poprzez zawieranie porozumień współpracy z istotnymi podmiotami lokalnego rynku pracy.

Do zagrożeń natomiast zaliczyć można:

- wysoką stopę bezrobocia w Tarnowskich Górach;
- niskie kwalifikacje osób poszukujących pracy oraz kwalifikacje niedostosowane do wymagań pracodawców;
- utrudnione wejście młodych na lokalny rynek pracy;
- odpływ młodych/wyuczonych/utalentowanych osób z terenu powiatu do większych miast ościennych z powodu ograniczonych możliwości lokalnej gospodarki;
- brak umiejętności przystosowania się osób bezrobotnych do zmieniających się warunków rynku pracy;
- niedostateczny rozwój sieci komunikacyjnej (m.in. likwidacja połączeń kolejowych, autobusowych)

**„Powiatowy Program Promocji Zatrudnienia
oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2014-2015”**

1	Zwiększenie dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej osób bezrobotnych
<p>Działania w ramach <i>zwiększenia dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej osób bezrobotnych</i> powinny swym zakresem odnosić się do grup osób bezrobotnych, które znajdują się w szczególnej sytuacji na rynku pracy lub mają trudności z powrotem do jego obiegu. Jak wynika z przeprowadzonej analizy przedstawionej w ramach „Raportu z badań lokalnego rynku pracy na terenie powiatu tarnogórskiego (EU-Consult Sp. z o.o., 2013 r.)” bezrobocie w większej mierze dosięga kobiet, zwłaszcza tych, które zajmują się wychowaniem dzieci. Mając na uwadze powyższe należałoby zintensyfikować działania dla osób tejże płci uwzględniając jej szanse, możliwości, jak również bariery. W podejmowanych działaniach nie można również zapomnieć o mieszkańcach wsi, gdzie często ilość podmiotów gospodarczych jest mała lub równa zero. Stwarza to konieczność przemieszczania się ludności do większych miejscowości/miasteczek/miast w celu podjęcia pracy zarobkowej. Dążąc do poprawy sytuacji na rynku pracy oraz opracowania odpowiednich instrumentów należy uwzględnić także osoby młode, dopiero co wchodzące na rynek pracy, często legitymujące się wyższym wykształceniem, jednakże pozostające bierne wobec rynku pracy. Taki stan rzeczy jest szczególnie dotkliwy dla ww. grupy osób bezrobotnych, a długotrwałe trwanie w nim niesie za sobą często nieodwracalne skutki.</p> <p>Podobna sytuacja dotyczy osób w wieku 50+ zwolnionych z zakładów pracy, które często były ich pierwszym i jedynym miejscem pracy, lub których umiejętności czy kwalifikacje uległy zdezaktualizowaniu, czy też zostały wyparte przez nowoczesne technologie. Odnalezienie się na dzisiejszym rynku pracy jest trudne i często wymaga czasu, odnosi się to także do osób niepełnosprawnych, które borykają się z podobnymi problemami, dodatkowo próbując przezwyciężyć bariery fizyczne czy psychiczne. Podejmowane działania powinny skupić się na stworzeniu systemu adaptacji oraz integracji na rynku pracy osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji, a odpowiednio opracowane ścieżki postępowania wobec nich pozwolą zrealizować wyznaczony cel.</p>	
2	Wsparcie dla przedsiębiorczości oraz tworzenie nowych miejsc pracy w powiecie
<p>Ciągły postęp techniczny i telekomunikacyjny może sprzyjać tworzeniu zdalnych miejsc pracy, e-pracy czy telepracy występujących głównie jako formy samozatrudnienia. Powszechnie wiadomo również, iż wszelkie „nowinki” techniczne są lepiej adaptowane, przyswajane przez osoby młode, co często jest wynikiem zainteresowań, fascynacji lub pasji tych osób. Warto zatem skoncentrować działania mające na celu promocję przedsiębiorczości wśród osób młodych jak również młodzieży szkolnej. Pozwoli to na kreowanie postaw przedsiębiorczych, obranie</p>	

	<p>własnej ścieżki zawodowej, określenie swoich szans i możliwości, a także sprecyzowanie planów na przyszłość i wyznaczenia celów.</p> <p>Wsparcie sektora przedsiębiorstw (szczególnie MŚP), dzięki tworzeniu nowych miejsc pracy stanowi szansę rozwoju zarówno dla przedsiębiorstw jak i zatrudnionych na utworzonych stanowiskach. Pozwala to na ciągły rozwój przedsiębiorstwa poprzez wyposażenie lub doposażenie w niezbędny sprzęt oraz pracownika, który zyskuje zatrudnienie i otrzymuje możliwość realizowania siebie w pracy zawodowej.</p>
3	<p>Podniesienie jakości oraz zwiększenie możliwości kształcenia zawodowego zgodnie z wymogami rynku pracy</p>
	<p>Odpowiednie kwalifikacje zawodowe są podstawą dalszego i ciągłego rozwoju gospodarczego, zaś popyt na te kwalifikacje określają zmiany i tendencje rynku, dlatego też należy zwracać uwagę na przygotowanie młodzieży do wejścia na rynek pracy. Udział szkół ponadgimnazjalnych powiatu tarnogórskiego w projekcie „Mam zawód – Mam pracę w regionie” poprawi jakość kształcenia zawodowego.</p> <p>Wykształcenie zdobyte w systemie szkolnym z czasem staje się przestarzałe i ulega dezaktualizacji, dlatego też kontynuowanie kształcenia w takich formach i rozmiarach, jakie dla danego zawodu są optymalne, wydaje się być koniecznością.</p> <p>Podnoszenie kwalifikacji zawodowych, ma na celu zwiększenie szans na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej czy też utworzenia działalności gospodarczej. Dynamiczne przeobrażenia ekonomiczne, kulturalne i naukowe występujące we współczesnym życiu zobowiązują uczestników rynku pracy do przystosowania się i podążania za aktualnymi trendami w poszczególnych sektorach gospodarki. Ważnym aspektem w tym zakresie jest diagnozowanie potrzeb zarówno osób bezrobotnych jak i pracodawców oraz promocja idei kształcenia ustawicznego – zwłaszcza w zakresie podnoszenia kwalifikacji i kompetencji ogólnych oraz zawodowych.</p>
4	<p>Rozwój usług rynku pracy w powiecie oraz podejmowanie przedsięwzięć zmierzających do podniesienia usług PUP</p>
	<p>Działania dążące do realizacji tego celu w głównej mierze powinny opierać się nie tylko na działaniach jednej jednostki, ale na partnerstwie. Partnerstwo ma dotyczyć wspólnego międzysektorowego działania organizacji/jednostek publicznych, pozarządowych i gospodarczych w powiecie. Rozwój partnerskiej współpracy powinien obejmować planowanie, wymianę informacji dotyczącej możliwości kształcenia, szkolenia, zatrudnienia oraz badania potrzeb rynku pracy. Z kolei podniesienie usług samej jednostki jaką jest PUP należy oprzeć na wzmocnieniu i doskonaleniu usług pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, aktywnego poszukiwania pracy dzięki wykorzystaniu nowoczesnych metod i narzędzi. Cel ten można osiągnąć dzięki działaniom polegającym na promocji usług, instrumentów i realizowanych działań, doskonalenie zawodowe pracowników urzędu czy rozwój narzędzi i systemów informatycznych wykorzystywanych przez publiczne służby.</p>

Aby móc realizować wyznaczone i opisane powyżej cele należy zastosować szereg zintegrowanych działań. Mając na uwadze cechy poszczególnych grup osób bezrobotnych

opracowywane są szczegółowo dobrane ścieżki obsługi oraz udzielania wsparcia celem pobudzenia rynku pracy i jego uczestników.

Poniżej w sposób graficzny przedstawiono wyszczególnione już wcześniej cele wraz z zaplanowanymi działaniami oraz ich efektami. Jest to o tyle ważne, gdyż projekt powiatowego programu promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy powinien opisywać wiele powiązanych wspólnym problemem spraw, dla których należy odszukać rozwiązanie oraz założyć określone efekty, które z kolei przyczynią się do określonej zmiany – realizacji wyszczególnionych celów.

Efekty podejmowanych działań są na bieżąco monitorowane i przedstawiane w corocznych *„Sprawozdaniach z realizacji Powiatowego Programu Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy”*. Zrealizowane założenia oraz osiągnięte wskaźniki pozwalają na aplikowanie o środki finansowe w kolejnych latach oraz ciągle udoskonalanie proponowanych form wsparcia, jak również dostosowywanie ich do potrzeb rynku pracy. Ponadto realizacja wyznaczonych celów, m. in. poprzez ww. programy oraz projekty, umożliwia obserwację rynku pracy i jego uczestników oraz zachodzących na nim zmian i nowych trendów. Stwarza to możliwość do prowadzenia statystyk, generowania różnego rodzaju opracowań, analiz i badań, których dane stanowią fundament działania w zakresie promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy.

Cele, zaplanowane działania i efekty realizacji

***Powiatowego Programu Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy
na lata 2014-2015***

**Zwiększenie dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności
zawodowej osób bezrobotnych**

realizacja

tworzenie projektów i pozyskiwanie środków na ich realizację celem aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych
przygotowanie zajęć aktywizacyjnych oraz organizacja form wsparcia dla osób młodych do 30 roku życia
wzmocnienie systemu poradnictwa zawodowego dla kobiet
wsparcie dla osób 50+ (m.in. poprzez realizację programów specjalnych)
aktywizacja zawodowa osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy poprzez organizację subsydiowanych form wsparcia
aktywizacja osób niepełnosprawnych

efekty

udzielenie wsparcia poszczególnym grupom osób bezrobotnych
uzyskanie nowych kompetencji, ukazanie potencjału zawodowego młodzieży
wsparcie w procesie aktywizacji zawodowej oraz powrotu na rynek pracy kobiet
pobudzenie aktywności zawodowej oraz lokalnego rynku pracy przez osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy
rozwój alternatywnych możliwości aktywizacji zawodowej niepełnosprawnych (np. telepraca, warsztaty terapeutyczne, inne formy wsparcia)

Wsparcie dla przedsiębiorczości oraz tworzenie nowych miejsc pracy

realizacja

tworzenie projektów oraz pozyskiwanie środków na wsparcie przedsiębiorczości
promowanie przedsiębiorczości poprzez zajęcia aktywizacyjne
szkolenia z zakresu przedsiębiorczości
udzielanie wsparcia finansowego dla osób chcących realizować się poprzez samozatrudnienie
wsparcie dla lokalnych przedsiębiorców w postaci refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy
wspieranie lokalnych inicjatyw na rzecz przedsiębiorczości

efekty

liczba udzielonych dotacji oraz refundacji
kreowanie postaw przedsiębiorczych
wzrost umiejętności planowania kariery zawodowej
wzrost liczby osób zatrudnionych
promocja przedsiębiorczości w powiecie

**Podniesienie jakości oraz zwiększenie możliwości kształcenia
zawodowego zgodnie z wymogami rynku pracy**

realizacja	<p>wzbogacenie kształcenia zawodowego młodzieży ponadgimnazjalnej zgodnie z potrzebami lokalnego rynku pracy (innowacyjne projekty)</p> <p>kursy, szkolenia, warsztaty, e-learning, treningi</p> <p>promowanie kształcenia na odległość, rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej</p> <p>programy kształcenia ustawicznego dla osób 50+</p> <p>uświadomienie pozytywów płynących z podwyższania kwalifikacji</p>
efekty	<p>utworzenie programów edukacyjnych umożliwiających elastyczne dopasowanie do zmieniających się potrzeb edukacyjnych mieszkańców powiatu</p> <p>dopasowanie oferty szkoleniowej dla osób 50+ dzięki cyklicznym badaniom aktualnych potrzeb rynku pracy oraz potrzeb edukacyjnych osób 50+</p> <p>prowadzenie stałych programów kształcenia zawodowego i ogólnego</p>

Rozwój usług rynku pracy w powiecie oraz podejmowanie przedsięwzięć zmierzających do podniesienia usług PUP

realizacja	<p>szkolenia z zakresu budowania partnerstwa oraz planowania projektów z obszarów aktywizacji rynków pracy</p> <p>promocja usług, instrumentów i działań realizowanych w ramach aktywnej polityki rynku pracy</p> <p>rozbudowana polityka informacyjna (m.in. nowoczesne nośniki informacji, punkty informacyjno-doradcze, informatory dla pracodawców, broszury dla klientów PUP)</p> <p>zindywidualizowanie podejścia do klientów dzięki realizacji indywidualnych planów działania (IPD)</p>
efekty	<p>organizacja giełd pracy i targów pracy</p> <p>liczba ofert pracy realizowana przez urząd pracy i agencje pośrednictwa pracy</p> <p>dotarcie z ofertą oraz wsparciem do szerokiej grupy bezrobotnych</p> <p>liczba przeszkolonych pracowników</p> <p>opracowanie monitoringu zawodów nadwyżkowych i deficytowych</p> <p>liczba podpisanych IPD</p>

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 12 pkt 9c) ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz.U. z 2013 r. poz. 595 z późn. zm.) do właściwości rady powiatu należy uchwalenie powiatowego programu przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy.

Do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz.U. z 2013 r. poz. 674z późn. zm.) należy m.in. realizacja opracowanego programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy.

Program „Powiatowy program promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy na lata 2006-2013” został uchwalony i stanowił integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Tarnogórskim na lata 2006-2015 (uchwała Rady Powiatu nr LIII/568/2006 z dnia 29 sierpnia 2006 r.). Stracił swą ważność z dniem 31 grudnia 2013 r.

Podstawą do aktualizacji projektu „Programu Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2014-2015” były badania lokalnego rynku pracy przeprowadzone na zlecenie Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach przez firmę EU-Consult Sp. z o.o.

Projekt Programu uwzględnia wciąż aktualne zamierzenia zawarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Tarnogórskim na lata 2006-2015 oraz Strategii rozwoju Powiatu Tarnogórskiego do roku 2022.